

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ครูบรรณารักษ์ และครูผู้สอน ในโรงเรียนที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1-2 และช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาฬสินธุ์เขต 2 จำนวนทั้งสิ้น 2,875 คน จำแนกเป็น ผู้บริหาร 176 คน ครูบรรณารักษ์ 176 คน และครูผู้สอน 2,523 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 51) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 577 คน จำแนกเป็น ผู้บริหาร 121 คน ครูบรรณารักษ์ 121 คน และครูผู้สอน 335 คน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาภาคสุรินทร์เขต 2

ขนาด โรงเรียน	สถานภาพ						รวม	
	ผู้บริหาร		ครูบรรณารักษ์		ครูผู้สอน			
	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง
ใหญ่	33	23	33	23	825	110	891	156
เล็ก	143	98	143	98	1,698	225	2,809	421
รวม	176	121	176	121	2,523	335	2,875	577

ขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง

1. จำแนกโรงเรียนที่จัดการศึกษาในช่วงชั้นที่ 1-2 และช่วงชั้นที่ 1-3 ทั้งหมด 176 แห่ง ตามขนาดโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก 143 แห่ง และโรงเรียนขนาดใหญ่ 33 แห่ง
2. เปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 51) เพื่อกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
3. สุ่มผู้บริหารของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยการจับสลาก ได้ผู้บริหารจากโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 98 คน และจากโรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 23 คน
4. สุ่มครูบรรณารักษ์ของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยการจับสลาก ได้ครูบรรณารักษ์จากโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 98 คน และจากโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 23 คน
5. สุ่มครูผู้สอนของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยการจับสลาก ได้ครูผู้สอนจากโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 225 คนและจากโรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 110 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อหาแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาภาคใต้เขต 2 แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งกำหนดระดับความคิดเห็นไว้ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended Question) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างแบบสอบถามสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน
2. ศึกษาแบบสอบถาม จากงานวิจัยของนรินทร์ นันทิพงศา (2540 : 72-82) แล้วนำมาสร้างแบบสอบถามโดยกำหนดขอบข่ายของข้อความที่จะสร้างแบบสอบถาม ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

- 2.1 ด้านบุคลากร
- 2.2 ด้านการเงินและงบประมาณ
- 2.3 ด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์
- 2.4 ด้านบริการและกิจกรรม
- 2.5 ด้านทรัพยากรสารสนเทศ

3. นำแบบสอบถามฉบับร่าง เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับการแก้ไขและปรับปรุงแล้วนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความครอบคลุม และความตรงของเนื้อหา (Content Validity) ด้านความถูกต้องของข้อคำถาม และความถูกต้องของแบบสอบถาม ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

4.1 นายกุลธวัช จันทร์ประัทย์ วุฒิการศึกษา กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองกุงศรีวิทยาคม อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ ตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา (Content Validity)

4.2 นายสันติ ภูสงค์ วุฒิการศึกษา กศ.ม. (การประถมศึกษา) ศึกษาานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 ตรวจสอบด้านการใช้ภาษา (Wording)

4.3 นางสาวนาคยา บุญเรือง วุฒิการศึกษา กศ.ม. (การวิจัยการศึกษา) อาจารย์มหาวิทยาลัยนครพนม อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม

5. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่ยุเชี่ยวชาญเสนอแนะ แล้วนำไปจัดพิมพ์

6. นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try - Out) กับผู้บริหาร ครูบรรณารักษ์ และครูผู้สอน ในโรงเรียนที่จัดการศึกษาในช่วงชั้นที่ 1 - 2 และช่วงชั้นที่ 1 - 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 1 จำนวน 30 แห่ง ซึ่งทดลองเก็บกับผู้บริหาร จำนวน 30 คน ครูบรรณารักษ์ จำนวน 30 คน และครูผู้สอน จำนวน 30 คน

7. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 : 125 - 126) พบว่า มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96

8. จัดพิมพ์เครื่องมือฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 ได้ออกหนังสือประสานความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม กับโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม ไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

การจัดกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับแล้วคัดเลือกเฉพาะฉบับที่มีความสมบูรณ์เท่านั้นมาวิเคราะห์
2. จำแนกแบบสอบถามตามลักษณะตัวแปรต้น คือ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่มาจากรโรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดใหญ่
3. ตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถาม โดยยึดเกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 100) ดังนี้

มากที่สุด	ให้คะแนน	5
มาก	ให้คะแนน	4
ปานกลาง	ให้คะแนน	3
น้อย	ให้คะแนน	2
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง ตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและขนาดโรงเรียน โดยการหาค่าความถี่ (f) และร้อยละ (%)
2. วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยอาศัยเกณฑ์เฉลี่ยของลิเคิร์ต (Likert Scale) ดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 : 85)

ค่าเฉลี่ย	การแปลความหมาย
4.51 - 5.00	ระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	ระดับมาก
2.51 - 3.50	ระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	ระดับน้อย
1.00 - 1.50	ระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน ตามทัศนะของผู้บริหาร ครูบรรณารักษ์ และครูผู้สอน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างจะทำการทดสอบรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) และตามขนาดโรงเรียน โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test)
4. วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 3 วิเคราะห์ลำดับความเร่งด่วนในการพัฒนางานห้องสมุดโรงเรียน โดยเรียงลำดับความถี่และร้อยละ
5. วิเคราะห์ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน จากแบบสอบถามปลายเปิดโดยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ความถี่ (f) และร้อยละ (%)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
  - 1.1 ความถี่ (f)
  - 1.2 ร้อยละ (%)
  - 1.3 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
  - 1.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. สถิติเพื่อตอบสนองมาตรฐานของการวิจัย
  - 2.1 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียนตามขนาดโรงเรียนโดยใช้สถิติทดสอบที (t - test)
  - 2.2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียนตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างจะทำการทดสอบรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's)
  - 2.3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน จากแบบสอบถามปลายเปิดโดยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ
3. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของแบบสอบถาม ได้แก่ การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 : 125 - 126)